

Model Question Paper
M.A. Sanskrit Language & Literature General
Semester-II- PE II- ज्योतिषस्य मौलिकतत्वानि ।

Time: 3hrs

wt:30

एकैकया खण्डिकया पञ्चानामुत्तराणि लिखत।

wt: 5x1=5

१. मेषाश्वीप्रथमा नवर्क्षचरणचक्रस्थिताः राशयः के ?
२. ज्योतिषे ग्रहाः कति ? ते के ?
३. ग्रहानामुच्चनीचभावाः।
४. उभयराशयः के ?
५. चतुरस्रम् किम् ?
६. होरा का ?
७. नित्ययोगः कः ? ते के ?
८. भावस्वभाववपुरादिगुणाः के ?

Part-B

पञ्चानां लघुटिप्पणीः लिखत।

wt:5x2=10

- (a) ९. दशाकालाः।
  १०. बन्धुशत्रुसमभावा।
  ११. सप्तवर्गा।
  १२. रज्जुदोषः।
- (b) व्याख्यात ।
  १३. सौरिस्तृतीयदशमो गुरुस्त्रिकोण, कुजस्तु चतुरस्रम् ।
पश्यति समग्रमितरे चरणविवृद्ध्याऽथ सप्तमं सर्वे॥
  १४. मदनगमनजायालोकनान्यस्तभस्यु-
र्मरणहरणदासक्लेशविघ्नानि रन्धात् ।

गुरुजनपरपुण्यानौषधं भाग्यसिद्धिम्
नवमभवनतः स्वान्मनकर्मास्पदाद्यम् ॥

१५. पापग्रहाबलयुताः शुभवर्गसंस्थाः
सौम्या भवन्ति शुभवर्गसौम्यदृष्टाः।
प्रायेण पापगणना विबलाश्च सौम्याः
पापा भवन्त्यशुभवर्गपापदृष्टाः ॥
१६. लग्नेशस्थितराश्यंशत्रिकोणमथवा गते ।
स्वराश्यंशत्रिकोणं वा गते तस्मिन् फलं वदेत् ॥

Part-C

त्रयाणामुत्तराणि विशदयत ।

wt:3x5=15

१७. पञ्चाङ्गानि विशदयत ।
१८. ज्योतिषे नक्षत्राणि ।
१९. गृहप्रवेशमुहूर्त्तं वर्णयत ।
२०. केरलेषु प्रचलिताः प्रधानज्योतिषग्रन्थाः ।
२१. ज्योतिषेऽनुकूल्यानि विशदयत ।
२२. आधुनिककाले ज्योतिषस्य प्राधान्यम् ।